

BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİ PSİKİYATRİ RAPOR POLİKLİNİĞİNE BAŞVURAN HASTALARIN SOSYODEMOGRAFİK VE KLİNİK DEĞİŞKENLERİNİN İNCELENMESİ: ÖN ÇALIŞMA

Zeynep Namlı¹, Mehmet Emin Demirkol¹, Caner Yeşiloğlu¹, Mahmut Onur Karaytuğ¹,
Lut Tamam¹, İrem Sanem Sabahi¹

¹Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi

Giriş: Psikiyatri rapor poliklinikleri, bireylerin çeşitli gerekçelerle kapsamlı ruhsal muayenelerini gerektiren başvuru alanlarıdır. Başvuruların rapor amaçlı gerçekleştirilmesi, tanıya odaklanan kısa muayenelerle sonuçlanabilmektedir. Oysa bireyin sosyodemografik ve klinik özelliklerinin ele alınması, daha bütüncül yaklaşımların geliştirilmesini sağlayabilir. Çalışmamızın amacı, rapor polikliniklerinde incelenen hastaların sosyodemografik ve klinik özelliklerini ortaya koyarak hastalara bütüncül tutumla yaklaşılmasının gerekliliğini vurgulamaktır.

Yöntemler: Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi (ÇÜTF) Psikiyatri Anabilim Dalına rapor amacıyla başvuran 50 katılımcı çalışmamızın örneklemini oluşturmuştur. Çalışmaya katılabilecek bilişsel yeterliliği olmayan bireyler dışlanmıştır. Katılımcılara çalışma anlatılarak Aydınlatılmış Onam Formu'nu imzalamaları istenmiştir. Katılımcılardan Sosyodemografik Veri Formu, Morisky İlaç Uyumu Ölçeği, İçgörü Değerlendirme Ölçeği, Dünya Sağlık Örgütü Yetiyitimi Değerlendirme Ölçeği (WHODAS 2.0) ve Durumluk ve Sürekli Kaygı Ölçeği'ni (STAI) doldurmaları istenmiştir (Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Etik Kurulu Onay No: 57, 18.07.2025).

Sonuçlar: Katılımcıların yaş ortalaması 43,6±9,49'dur. Katılımcıların %40'ı kadın, %60'ı erkektir. 39'u bağımsız

yaşayabilmekteyken 11'i yardıma ihtiyaç duymaktadır. 47'sinin psikiyatrik hastalık, 36'sının en az bir fiziksel hastalık tanısı vardır. 7 kişi adli rapor, 38'i engel oranı tespiti, 1'i ehliyet, 4'ü durum bildirir sağlık kurulu raporu düzenlenmesi amacıyla başvurmuştur. Ölçek skorları WHODAS: 2,60±0,95, STAI-S: 49,46±14,07, STAI-T: 52,92±12,98, İçgörü Ölçeği: 15,06±3,07 ve Morisky İlaç Uyumu: 4,56±2,44'dır. Yaş ile anksiyete düzeyi ve anksiyete düzeyi ile yetiyitimi arasında anlamlı aynı yönlü korelasyon saptanmıştır (p < 0,01).

Tartışma ve Sonuç: Psikiyatri rapor polikliniğine başvuran bireylerde yüksek kaygı düzeyleri, artmış yetiyitimi ve eşlik eden fiziksel hastalıkların yaygınlığı dikkat çekicidir. Yaşla birlikte kaygı artmakta ve artan kaygı düzeyleriyle işlevsellik düşmektedir. Bulgular, bu başvuruların yalnızca tanı odaklı değerlendirmelerle sınırlı kalmaması gerektiğini göstermektedir. Bireylerin sosyodemografik özelliklerinin ve psikososyal işlevselliğinin kapsamlı değerlendirilmesi, klinik kararların doğruluğunu arttıracaktır. Bu nedenle, rapor değerlendirmelerinde tanı odaklı sürecin ötesinde bütüncül bir yaklaşım benimsenmesi klinik açıdan yararlı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Psikiyatri rapor polikliniği, tedavi uyumu, içgörü, sürekli kaygı, durumluk kaygı